

Identifying Obstacles and Solutions for the Development of Football Academies in Iran

Mohamad Reihani¹, Abolfazl Darvishi², Meysam Noori Khanyourdi³

1. Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, University of Bojnord, Bojnord, Iran. Email: mo.reihani@yahoo.com
2. Department of Sport Sciences, Faculty of Sport Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran. <mailto:abolfazl446@yahoo.com>
3. Corresponding Author, Department of Motor Behavior and Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Urmia University, Urmia, Iran. Email: <mailto:M.noori@urmia.ac.ir>

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Article	Introduction: This research was conducted to identify the barriers and solutions for the development of football academies in Iran.
Article history: Received: 9 March 2024 Received in revised form: 18 April 2024 Accepted: 2 July 2024 Published online: 29 June 2025	Methods: The research was applied in terms of purpose and was a survey in data collection, conducted using a mixed approach. The statistical population of the research consisted of all coaches, players, faculty members, veterans, and football managers in Iran. In both stages, the purposive sampling method was used. In the qualitative stage, barriers and solutions were identified through semi-structured interviews. In the quantitative section, the identified barriers and solutions were ranked. The statistical sample size in the quantitative section was 181 people. The research instrument in the quantitative stage was a five-option Likert questionnaire made by the researcher, which was based on the items identified in the interview. 10 professors of sports management confirmed the content validity of the questionnaire, and its reliability was also calculated using Cronbach's alpha. To rank the identified barriers and solutions, the structural equation modeling test was used, and SPSS and AMOS software were used to analyze the data.
Keywords: <i>Football Academy, Football Federation, Grassroots Football, Human Resources, Managerial Factors.</i>	Results: The results showed that the most important dimensions in the barriers section included management and planning, coordination and communication, and human resources, and the most important dimensions in the solutions section included human resources, budget and financial resources, and infrastructure and facilities. Conclusion: The results of this research can be used as guidance for policymakers and football managers in Iran to improve and improve academies and develop football in this country.

Cite this article: Reihani, M., Darvishi, A., & Noori khanyourdi, M. (2025). Identifying obstacles and solutions for the development of football academies in Iran. *Sport Management Journal*, 17(2); 149-170.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2024.373663.3267>

Journal of Sport Management by *University of Tehran Press* is licensed under [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
| web site: <https://jsm.ut.ac.ir/> | Email: jsm@ut.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

The growing importance of grassroots football and football academies in the contemporary world cannot be overstated. These academies play a pivotal role in identifying and nurturing young talents, contributing to the overall development of football at the grassroots level. Research emphasizes that sports academies are recognized as key entities for talent identification and player development within the football industry. Consequently, the establishment and effective management of football academies have become fundamental practices for professional football clubs worldwide to scout and harness young talent. The need for sports academies, particularly football academies, to foster competitiveness and attain international recognition in global events stands as a central theme in the sports policy of every nation. However, in recent years, the development of football academies has faced numerous challenges. These challenges necessitate extensive research and studies to identify and propose effective solutions for the development of these academies. Furthermore, the operational aspects of grassroots football development in Iran, both at the federation and club levels, lack a coherent and organized approach and grapple with significant challenges. Therefore, this research aims to identify the obstacles and solutions for the development of football academies in Iran.

Methods

The research was applied in terms of purpose and was a survey in data collection, conducted using a mixed approach. The statistical population of the research consisted of all coaches, players, faculty members, veterans, and football managers in Iran. In both stages, the purposive sampling method was used. In the qualitative stage, barriers and solutions were identified through semi-structured interviews. In the quantitative section, the identified barriers and solutions were ranked. The statistical sample size in the quantitative section was 181 people. The research instrument in the quantitative stage was a five-option Likert questionnaire made by the researcher, which was based on the items identified in the interview. 10 professors of sports management confirmed the content validity of the questionnaire, and its reliability was also calculated using Cronbach's alpha. To rank the identified barriers and solutions, the structural equation modeling test was

used, and SPSS and AMOS software were used to analyze the data.

Results

The results showed that the most important barriers to development were coordination and communication, management and planning, human resources, budget and financial, legal and regulatory, competitions and sports camps, scientific research, media and infrastructure, and facilities. also, The most important development strategies were human resources, budget and finances, infrastructure and facilities, legal and regulatory, Scientific and research, coordination and communication, management and planning, competitions and sports camps, and Media.

Conclusion

The results of this research can be used as guidance for policymakers and football managers in Iran to improve and improve academies and develop football in this country.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: All principles of ethics in research have been observed in this study.

Funding: The research was done without using financial resources.

Authors' contribution: All authors contributed to the present article.

Conflict of interest: The authors have no conflicts of interest.

Acknowledgments: The authors consider it necessary to thank all the participants in the research for spending time and providing valuable opinions as well as for helping to carry out this research.

شناسایی موانع و راهکارهای توسعه آکادمی‌های فوتبال در ایران

محمد ریحانی^۱، ابوالفضل درویشی^۲، میثم نوری خانیوردی^۳

۱. گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران. ایمیل: mo.reihani@yahoo.com

۲. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابل، ایران. ایمیل: abolfazl446@yahoo.com

۳. نویسنده مسئول، گروه رفتار حرکتی و مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران. ایمیل: M.noori@urmia.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	مقدمه: پژوهش حاضر با هدف شناسایی موانع و راهکارهای توسعه آکادمی‌های فوتبال در ایران انجام شد.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹	روش پژوهش: پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ گردآوری داده‌ها، پیمایشی بود که با رویکرد آمیخته انجام شد. جامعه آماری پژوهش کلیه مربیان، بازیکنان، اعضای هیات علمی، پیشکسوتان و مدیران فوتبال در ایران بودند. روش نمونه‌گیری در هر دو مرحله، هدفمند در دسترس بود. در مرحله کیفی از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، موانع و راهکارها شناسایی شد. در بخش کمی به رتبه‌بندی موانع و راهکارهای شناسایی شده، پرداخته شد. نمونه آماری بخش کمی ۱۸۱ نفر بود؛ ابزار پژوهش در مرحله کمی، پرسشنامه محقق ساخته پنج گزینه‌ای لیکرت بود. روایی محتوایی پرسشنامه به تایید ۱۰ نفر از اساتید مدیریت ورزشی رسید و پایایی آن نیز از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد و جهت رتبه‌بندی موانع و راهکارهای شناسایی شده از آزمون مدل‌بانی معادلات ساختاری و برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS و AMOS استفاده شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۱/۳۰	یافته‌ها: نتایج نشان داد مهم‌ترین ابعاد در بخش موانع شامل مدیریت و برنامه‌ریزی، هماهنگی و ارتباطات و نیروی انسانی، و مهم‌ترین ابعاد در بخش راهکارها شامل نیروی انسانی، بودجه و مالی و زیرساخت و امکانات بودند.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۱۲	نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش می‌تواند به عنوان راهنمایی برای سیاست‌گذاران و مدیران فوتبال در ایران در جهت اصلاح و بهبود آکادمی‌ها و توسعه فوتبال در این کشور مورد استفاده قرار گیرد.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۴/۰۸	

کلیدواژه‌ها:

آکادمی فوتبال، منابع انسانی، عوامل مدیریتی، فدراسیون فوتبال، فوتبال پایه.

استناد: ریحانی، محمد؛ درویشی، ابوالفضل؛ و نوری خانیوردی، میثم. (۱۴۰۴). شناسایی موانع و راهکارهای توسعه آکادمی‌های فوتبال در ایران، نشریه مدیریت ورزشی، ۱۷(۲)، ۱۴۹-۱۷۰.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2024.373663.3267>

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کپی‌رایت کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان واگذار کرده است. آدرس نشریه: <https://jrm.ut.ac.ir/> | ایمیل: jrm@ut.ac.ir.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران. © نویسندگان.

مقدمه

امروزه ورزش فوتبال یکی از معروف‌ترین و محبوب‌ترین ورزش‌ها در جهان است؛ به طوری که معمولاً از آن به عنوان بازی جهانی یاد می‌شود (لی و همکاران؛ ۲۰۲۴؛ کاروالیو و همکاران؛ ۲۰۲۴). به گفته چادویک و همکاران^۳ (۲۰۲۳)، فوتبال به عنوان یکی از اصلی‌ترین وسیله‌های فرهنگ‌ساز و تأثیرگذار در جوامع، وارد عصری شده است که در آن مالکان جهانی باشگاه‌های فوتبال اروپایی را با انگیزه‌های سیاسی، اقتصادی، ژئوپلیتیکی و فرهنگی خریداری می‌کنند که این امر نشان‌دهنده نقش مهم و برجسته‌ای است که ورزش فوتبال در تغییرات جوامع و فرهنگ‌ها ایفا می‌کند. اوج موفقیت در فوتبال، فرصت شرکت در جام جهانی و کسب موفقیت در این رویداد است، جایی که ۲۱۰ کشور برای قرار گرفتن در بین ۳۲ تیم گروهی مسابقات رقابت می‌کنند. بدیهی است که برنده شدن در این رویداد می‌تواند افتخار و شهرت قابل توجهی را به همراه داشته باشد که موجب تشویق سازمان‌های مختلف به خصوص فدراسیون‌های فوتبال می‌شود تا بازیکنان جوان دارای استعداد را شناسایی و پرورش دهند که در نهایت بتوانند به موفقیت ملی خود کمک کنند (بنت و همکاران؛ ۲۰۱۹).

آکادمی‌های ورزشی نقش بسیار مهمی در ارتقای نظام ورزش دارند. آن‌ها با جذب ورزشکاران از طبقات مختلف، امکان رشد و پیشرفت در سطوح مختلف و حتی تشکیل هسته تیم‌های ملی را فراهم می‌کنند. همچنین، با انگیزه‌بخشی و افزایش انرژی مثبت در جوانان، نقش اجتماعی مهمی دارند. امروزه، دولت و سازمان‌های خصوصی به سرمایه‌گذاری در آکادمی‌های ورزشی جهت ترویج فرهنگ آموزش ورزشی پرداخته‌اند. این اقدامات از اهمیت زیادی برخوردار هستند و نشان می‌دهند که توجه به این حوزه توسط نهادهای مختلف به صورت مداوم افزایش یافته است (درویشی و همکاران، ۲۰۱۸؛ اوکوتی و همکاران؛ ۲۰۲۳). از طرفی شناسایی، جذب و پرورش بازیکنان جوان یکی از زمینه‌های حیاتی در دنیای فوتبال حرفه‌ای است. این فرایند گسترده حاوی هزاران مربی، استعدادیاب، پژوهشگر ورزشی، مدیران و بازیکنان جوان است که معمولاً در آکادمی‌های جوانان با امکانات بزرگ و منابع مالی فراوان، فعالیت می‌کنند (فورد و همکاران؛ ۲۰۲۰). به گفته سونیوان و ایروان^۷ (۲۰۱۸)، موفقیت حیاتی یک کشور در ورزش فوتبال، توسعه آکادمی فوتبال پایه است. برای پرورش ورزشکاران حرفه‌ای بازیکنان به مربیگری برنامه‌ریزی شده، بلندمدت، سیستماتیک و پیوسته در آکادمی‌های پایه نیاز دارند (فیتریانی و همکاران؛ ۲۰۲۱؛ کاربونل و همکاران؛ ۲۰۲۳). هدف اصلی آکادمی‌های فوتبال در سرتاسر جهان این است که بازیکنان جوان با استعداد را به افراد حرفه‌ای با ارزش و با عملکرد بالا تبدیل کنند. با توجه به هزینه‌ها و منابع مورد نیاز برای اداره چنین آکادمی‌هایی، باشگاه‌ها تلاش می‌کنند تا استراتژی‌هایی برای ارزیابی، نظارت و ارزیابی بازیکنان در طول دوران نوجوانی ایجاد کنند (داگدیل و همکاران؛ ۲۰۲۱).

شناسایی و توسعه جوانان با استعداد به عنوان کلیدی‌ترین مسئله برای آکادمی‌های ورزشی مطرح است. زیرا ورزشکاران جوان و با استعداد امروز، ستارگان ورزش فردا هستند (تادسه؛ ۲۰۱۹). پژوهش‌ها نشان می‌دهند فروپاشی آکادمی‌های فوتبال جوانان، ساختار فوتبال حرفه‌ای یک کشور را تغییر داده و بنابراین باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد. چراکه فوتبالیست‌های جوان برای آینده فوتبال حرفه‌ای و توسعه

1. Li & et al

2. Carvalho & et al

3. Chadwick & et al

4. Bennett & et al

5. Okoti & et al

6. Ford & et al

7. Soniawan & Irawan

8. Fitriani & et al

9. Carbonell & et al

10. Dugdale & et al

11. Tadesse

فوتبال در سطح ملی و بین‌المللی بسیار مهم هستند. (آن و ژانگ^۱؛ ۲۰۲۱؛ [بنیکه و همکاران](#)^۲؛ ۲۰۲۰؛ [سوینی و همکاران](#)^۳؛ ۲۰۲۱). در این راستا، تجزیه و تحلیل توسعه آکادمی‌های فوتبال پایه یکی از تلاش‌ها برای حفظ توسعه فوتبال است ([لوشنگ و همکاران](#)^۴؛ ۲۰۲۲). شناسایی و توسعه استعداد در آکادمی‌های فوتبال نباید تنها بر اساس ویژگی‌های فیزیکی یا مهارت‌های بازیکنان باشد، بلکه باید بر اساس چارچوبی تحلیلی انجام شود که به درک دنیای اجتماعی منحصربه‌فرد آکادمی کمک کند ([توماس و همکاران](#)^۵؛ ۲۰۲۲). با توجه به هزینه‌های بالای جذب بازیکنان برتر فوتبال در بازار نقل و انتقالات، اهمیت سرمایه‌گذاری در آکادمی‌های فوتبال، استعدادیابی و توسعه، برای اکثر باشگاه‌های فوتبال در سراسر جهان به طور قابل توجهی افزایش یافته است ([گرگسون و همکاران](#)^۶؛ ۲۰۲۲).

علیرغم اهمیت توسعه فوتبال پایه در ایران، در عرصه‌های کلان، عملیاتی و پژوهشی چالش‌های متعددی وجود دارد. در بخش پژوهشی، غفلت زیادی صورت گرفته و تحقیقات انجام شده عمدتاً محدود به حوزه استعدادیابی بوده است. در همین راستا پژوهش‌های اندکی در حوزه موانع و چالش‌های آکادمی ورزشی به خصوص فوتبال انجام شده است که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود. به طور مثال [اسماماو و همکاران](#)^۷ (۲۰۲۱) نشان دادند که عواملی مانند تمرکز بر مهارت‌های عملی بدون در نظر گرفتن دانش نظری و مؤلفه‌های روان‌شناختی، برگزاری مسابقات دوستانه با باشگاه‌های پیشرفته بدون در نظر گرفتن گروه‌های سنی، تمرکز بر تمرینات تیمی به جای تمرینات انفرادی، تجهیزات و امکانات ورزشی کم و نبود مراکز تفریحی در مجاورت آکادمی از موانع و چالش‌های آکادمی فوتبال بودند. همچنین [اکبر و همکاران](#)^۸ (۲۰۲۴) بیان می‌کنند که توسعه فوتبال پایه عمدتاً متأثر از چندین عامل از جمله مدیریت، بازیکنان، محیط و مربیان است. در این مورد، مربیان نقش تعیین‌کننده‌ای در روند پویای یک آکادمی فوتبال پایه دارند. [باررو و همکاران](#)^۹ (۲۰۲۲) اشاره کردند که آموزش‌های ارائه شده در دوره‌های مربیگری کیفیت لازم برای انجام آموزش فوتبال دختران و پسران در رده‌های سنی پایه را ندارد. همچنین آن‌ها بیان کردند که که مطالب دوره مربیگری باید با نیازهای این گروه‌های سنی تنظیم شود. همچنین [امرال و بودی](#)^{۱۰} (۲۰۲۱) بیان می‌کنند آکادمی‌های فوتبال با چالش‌های مانند نبود دانش و آموزش علمی و صحیح مواجه هستند؛ بنابراین می‌توان استنباط کرد که توسعه ورزشکاران در آکادمی‌های فوتبال باید مطابق با برنامه آموزشی و تمرینی اصولی و علمی انجام شود.

[بهادری و همکاران](#)^{۱۱} (۲۰۲۳) نشان دادند که عوامل مدیریتی مؤثر بر توسعه فوتبال پایه ایران شامل هدایت و رهبری، برنامه‌ریزی، تعاملات و ارتباطات، سازماندهی، فرایندهای عملیاتی، قوانین و مقررات، کنترل و پایش، جذب منابع انسانی، بهسازی منابع انسانی، عوامل انگیزاننده سازمانی و فرصت‌های رشد است. [خجسته اقبال و همکاران](#)^{۱۲} (۲۰۲۲) به بررسی وضعیت مؤلفه‌های ساختار گرسروتز در فدراسیون فوتبال ایران پرداختند و نتایج نشان داد که هیچ‌یک از مؤلفه‌های مورد بررسی (دانش مربیان، آموزش و تجربه یادگیری مربیان و مدیران، امکانات و زیرساخت‌های مدارس فوتبال، سازماندهی رویدادها، مالی و بازاریابی و دستیابی به اهداف) در وضعیت مطلوب قرار ندارند. [رامشینی و همکاران](#)^{۱۳} (۲۰۲۱) در مطالعه‌ای به بررسی مؤلفه‌های مؤثر در توسعه ورزش‌های پایه پرداختند و مدل پیشنهادی آن‌ها شامل دو دسته راهبردهای سازمانی (مدیریتی، مالی، پژوهشی، نرم‌افزاری و سخت‌افزاری) و راهبردهای فراسازمانی (اجتماعی، فرهنگی و انگیزشی،

1. An & Zhang

2. Bennike & et al

3. Sweeney & et al

4. Lusheng & et al

5. Thomas & et al

6. Gregson & et al

7. Asmamaw & et al

8. Akbar & et al

9. Barrero & et al

10. Emral & Yudi

رسانه‌ای، قانونی و دولتی) است. [انصاری‌نیا و همکاران \(۲۰۲۳\)](#) در پژوهش‌های خود نشان دادند که جذابیت و جایگاه فوتبال در بین مردم، ساختار سازمانی و اقدامات فدراسیون فوتبال به‌عنوان عوامل زمینه‌ای؛ استعدادیابی، عوامل انگیزشی فردی، عوامل انگیزاننده سازمانی، برنامه اجرایی فوتبال پایه، عدالت‌محوری، فرصت‌های رشد، زمین‌های چمن، تجهیزات، مربیان متخصص فوتبال پایه و آکادمی‌ها و مدارس فوتبال به‌عنوان عوامل علی و شرایط اقلیمی و فرهنگی، عوامل انگیزشی و نگرشی خانواده‌ها و پیشرفت رقبا و توسعه فوتبال در جهان به‌عنوان شرایط مداخله‌گر بر توسعه فوتبال پایه هستند؛ همچنین تحقق راهبردهای سازماندهی، توسعه تعاملات و ارتباطات، توانمندسازی و بهره‌وری منابع انسانی، توسعه نظام مدیریت استعداد، درآمدزایی و نظارت و پایش از پیامدهای توسعه فوتبال پایه می‌باشد. [دامنی و همکاران \(۲۰۲۳\)](#) در پژوهش‌های خود به این نتیجه رسیدند که توجه به ابعاد انگیزشی و نگرشی، فرهنگی و اجتماعی، فنی - تخصصی، مالی و زیرساخت و مدیریتی بر توسعه فوتبال حرفه‌ای بانوان اثرگذار هستند. [جهان‌تاپ نژاد و همکاران \(۲۰۱۸\)](#) دریافتند که عوامل مؤثر در توسعه ورزش پایه در مدارس شامل عوامل فرهنگی و اجتماعی، مدیریتی و سازمانی، اقتصادی، نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات، انگیزشی و رسانه است. [افتخاری و همکاران \(۲۰۱۹\)](#) دریافتند که مهم‌ترین عوامل مؤثر در توسعه استعدادهاى موفق فوتسال بانوان، به ترتیب عوامل فرهنگی، محیط تمرین و مسابقه، توسعه فردی، نقش مربی، حمایت خانواده، انگیزه و آرمان و نیز حمایت مالی هستند. همچنین [فرشنگر^۱ \(۲۰۱۵\)](#) نتیجه گرفت که شاخص‌های روانی توسعه استعدادها، مقابله با استرس، انگیزه پیشرفت، کنترل انتظارات، توانایی‌های فکری و خلاقیت، شایستگی اجتماعی، تمرین پذیری، ارتباط با مربی، شرایط تمرین، محیط یادگیری و محیط خانواده هستند. [ساویک و همکاران^۲ \(۲۰۱۷\)](#) برخی از موانع اجرای آموزش مربیان در فوتبال پایه نروژ را کمبود وقت برای آموزش، عدم شرکت مستمر بازیکنان، عدم درک مشترکی از برنامه با مربیان، نبود حمایت مسئولان باشگاه برشمردند.

نیاز به آکادمی‌های ورزشی، به‌ویژه آکادمی فوتبال، و رقابت‌پذیر شدن و کسب جایگاه و وجهه بین‌المللی در رویدادهای بین‌المللی، یکی از موضوعات محوری در سیاست ورزشی هر کشور است. در سال‌های اخیر، شناسایی و توسعه استعدادها توسط متخصصان ورزش به رسمیت شناخته شده است. با این حال، موانع و چالش‌های متعددی در راه توسعه آکادمی‌های فوتبال وجود دارند که نیازمند انجام تحقیقات و پژوهش‌ها برای شناسایی این موانع و ارائه راهکارهای کارآمد جهت توسعه این مراکز است. همچنین، توسعه فوتبال پایه در ایران به لحاظ عملیاتی منسجم و سازمان‌یافته در سطح فدراسیون و باشگاه‌ها به نحو مطلوبی مورد توجه نبوده است و با مشکلات زیادی روبرو است. با این حال، فوتبال کشور با وجود جوانان و نوجوانان مستعد، مربیان با دانش و متخصصان، فرصت‌ها و مزیت‌های بسیاری دارد؛ بنابراین شناسایی و رفع موانع و مشکلات جهت توسعه و ارتقا آکادمی‌های ورزشی از ضرورت‌های اساسی فوتبال کشور است. همچنین، توسعه و ارتقا آکادمی‌های ورزشی در حوزه فوتبال، به عنوان یک ضرورت اساسی برای کشورمان، به دلیل ناتوانی تیم ملی و تیم‌های باشگاهی در رقابت‌های بین‌المللی، نیازمند توجه به آکادمی‌های فوتبال و رفع موانع آن‌ها به منظور شناسایی استعدادهاى برتر و معرفی آن‌ها به تیم‌های باشگاهی و ملی است. همچنین، تجزیه و تحلیل چالش‌ها و موانع آکادمی‌های فوتبال اطلاعات مهمی را ارائه می‌دهد که می‌تواند برای تدوین استراتژی مطلوب مورد استفاده قرار گیرد. از طرفی، این پژوهش می‌تواند به عنوان یک ابزار مؤثر در برنامه‌ریزی‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت فدراسیون فوتبال و سایر مسئولان فوتبال برای توسعه آکادمی‌ها استفاده شود. از طرفی باید توجه داشت که امروزه الگوهای مختلفی جهت توسعه آکادمی‌های فوتبال ارائه شده است، اما باید در نظر گرفت که ساختار، فرهنگ و نیروهای تأثیرگذار بر توسعه آکادمی‌های فوتبال در هر کشور متفاوت است و الگوهای ارائه شده در یک کشور به احتمال زیاد در کشور دیگر کارایی و اثربخشی نخواهد

^۱. Feichtinger

^۲. Søvik & et al

داشت. به همین دلیل، این پژوهش ضرورت دارد. همچنین، باید توجه کرد که عوامل زمان و مکان در این پژوهش متفاوت از سایر پژوهش‌ها هستند و ممکن است تأثیر قابل توجهی بر نتایج پژوهش داشته باشند. این مسئله ممکن است منجر به ظهور نتایج یا پدیده‌های دیگری شود؛ بنابراین، پژوهش حاضر با هدف شناسایی موانع و راهکارهای توسعه آکادمی‌های فوتبال انجام می‌شود.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ گردآوری داده‌ها، پیمایشی بود که به وسیله روش تحقیق آمیخته انجام شد. در این پژوهش روش تحقیق آمیخته از نوع اکتشافی متوالی است که ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی می‌باشد انجام شد. جامعه آماری تحقیق کلیه مربیان، بازیکنان، اساتید دانشگاه، پیشکسوتان و مدیران فوتبال ایران بودند. روش انجام پژوهش حاضر از نوع کیفی و با رویکرد پدیدارشناسی صورت گرفته است. هدف از اجرای طرح تحقیق پدیدارشناسی، بررسی یک پدیده یا مفهوم از دیدگاه گروهی از افراد است. در رویکرد پدیدارشناسی پدیده مورد نظر بر پایه امور ذهنی و تجربه افراد از آن پدیده مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ در واقع هدف از پژوهش پدیدارشناسی، توصیف تجربه‌های زندگی و روشن‌سازی معانی نهفته در پدیده‌ها با بررسی معانی و روابط دانش و زمینه آن است؛ در تحقیقات پدیدارشناسی محقق و مصاحبه‌شونده باید در موضوع مورد مطالعه دارای تجربه و دانش باشند؛ در این مرحله به کمک روش نمونه‌گیری هدفمند تا مرحله اشباع نظری، نمونه‌گیری شد که بعد از مصاحبه با ۱۳ نفر، اطلاعات به مرحله اشباع رسید. روش نمونه‌گیری در مرحله کمی نیز هدفمند در دسترس بود. در مرحله کمی ۲۰۰ پرسشنامه بین جامعه آماری توزیع شد و تعداد ۱۸۱ پرسشنامه قابلیت تحلیل داشت.

ابزار جمع‌آوری داده‌ها برای شناسایی موانع و راهکارهای توسعه فوتبال پایه ایران در مرحله کیفی، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود که به منظور ثبت اطلاعات حاصل از مصاحبه، یادداشت‌برداری شد. در مرحله کمی برای رتبه‌بندی و مدل‌سازی این موانع و راهکارها، ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت حاصل از موارد شناسایی‌شده در مصاحبه‌ها و پیشینه تحقیق بود. با توجه به بررسی سؤالات و اهداف تحقیق، پرسشنامه در سه بخش تنظیم گردید که شامل: بخش اول: ۶ سؤال مربوط به اطلاعات رایج جمعیت‌شناختی. بخش دوم: شامل ۴۱ سؤال و ۹ بعد مربوط به موانع توسعه (زیرساخت و تجهیزات: ۵ گویه؛ مدیریت و برنامه‌ریزی: ۱۰ گویه؛ نیروی انسانی: ۵ گویه؛ بودجه و مالی: ۴ گویه؛ علمی - پژوهشی: ۳ گویه؛ رسانه: ۳ گویه؛ هماهنگی و ارتباطات: ۴ گویه؛ مسابقات و اردوهای ورزشی: ۴ گویه؛ حقوقی و قانونی: ۳ گویه). بخش سوم: ۴۵ سؤال و ۹ بعد مربوط به راهکارهای توسعه (زیرساخت و تجهیزات: ۴ گویه؛ مدیریت و برنامه‌ریزی: ۴ گویه؛ نیروی انسانی: ۹ گویه؛ بودجه و مالی: ۴ گویه؛ علمی - پژوهشی: ۴ گویه؛ رسانه: ۴ گویه؛ هماهنگی و ارتباطات: ۴ گویه؛ مسابقات و اردوهای ورزشی: ۶ گویه؛ حقوقی و قانونی: ۶ گویه) بود. برای تعیین صحیح و درست بودن داده‌ها (که همانند مباحث روایی و پایایی در روش کمی است) از روش باز کدگذاری توسط یک پژوهشگر دیگر، استفاده شد؛ ۱۵ درصد از کلیه صفحات کدگذاری شده در اختیار یک پژوهشگر دیگر قرار داده شد و ضریب اسکات که میزان توافق در کدگذاری را نشان می‌دهد برای مؤلفه‌ها ۰/۸۴ درصد است که مطلوبیت کدگذاری را نشان می‌دهد. برای بررسی تأییدپذیری از روش بازبینی اعضا استفاده شد؛ کدگذاری انجام گرفته در اختیار سه نفر از مصاحبه‌شوندگان قرار داده شد و پس از اعمال نظرهای آن‌ها، مؤلفه‌های نهایی استخراج شد. روایی پرسشنامه توسط اساتید مدیریت ورزشی بررسی و تایید شد و پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که برای پرسشنامه موانع ۰/۷۸ و پرسشنامه راهکارها ۰/۸۳ به دست آمد.

در مرحله کیفی پس از اجرا و ویرایش مصاحبه‌ها، نظرات مختلف در گروه‌های مفهومی یکسان، کدگذاری و طبقه‌بندی و به صورت کیفی تحلیل شدند و مقوله‌های حاصل از مصاحبه‌ها استخراج شد؛ مراحل کدگذاری بر اساس روش استراوس و کوربین در سه مرحله انجام گرفت. در مرحله کدگذاری اولیه (باز)، به همه نکات کلیدی مصاحبه‌ها عنوانی داده شد، سپس همه این عناوین در جدولی آورده شدند که کدهای اولیه بر اساس تحلیل جمله به جمله یا کدگذاری در سطح پاراگراف به پاراگراف، بعد از اتمام مصاحبه‌ها انجام شد؛ در گام دوم (کدگذاری ثانویه) کدهای اولیه به دلیل فراوانی به کدهای ثانویه تبدیل شدند، سپس چند کد ثانویه تبدیل به کد مفهومی و در نهایت مقولات فرعی مشخص و ارائه شدند. در گام نهایی (کدگذاری اختصاصی)، در آن فرایند ارتباط دهی در کدگذاری محوری بر بسط و گسترش یکی از طبقات قرار گرفت. کدگذاری محوری بر تمرکز و تعیین یک مقوله به عنوان مقوله‌ی اصلی قرار دارد و سپس مقولات دیگر به عنوان مقوله‌های فرعی به آن ارتباط داده می‌شوند. در بخش کمی از آمار توصیفی شامل فراوانی و درصد فراوانی برای توصیف متغیرها در جامعه تحقیق استفاده شده است. در پژوهش‌های کیفی که از رویکرد اکتشافی استفاده می‌کنند، معمولاً داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها به صورت داده‌های خام و غیرتحلیل شده در اختیار پژوهشگر قرار می‌گیرند. برای تبدیل این داده‌های خام به مفاهیم و شاخص‌های قابل استفاده در پژوهش، فرایند کدگذاری طی چندین مرحله انجام می‌شود. در این مورد نیز، با توجه به ماهیت اکتشافی پژوهش و عدم شناخت قبلی از موانع و راهکارهای توسعه آکادمی‌های فوتبال، سه مرحله کدگذاری انجام شده است این فرایند سه مرحله‌ای کدگذاری به پژوهشگر امکان می‌دهد تا از داده‌های خام مصاحبه‌ها به صورت منظم به شاخص‌ها و مدل مفهومی نهایی دست یابد و درک عمیق‌تری از موضوع به دست آورد. نمونه از کدگذاری سه مرحله‌ای در جدول ۳ آورده شده است.

در سطح آمار استنباطی برای رتبه‌بندی موانع و راهکارهای توسعه فوتبال پایه ایران که در مرحله کیفی شناسایی شده بود از مدل‌سازی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی در قالب نرم‌افزارهای SPSS 23 و AMOS 23 استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

در این بخش یافته‌ها در قسمت توصیفی و استنباطی ارائه می‌شود.

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

ردیف	سمت	درجه مربیگری	سن (سال)	سابقه (سال)	رشته تحصیلی	مدرک تحصیلی
۱	مربی	B	۳۴	۱۰	تربیت بدنی	دکتر
۲	استعدادیاب (مربی)	B	۳۴	۷	تربیت بدنی	کارشناسی ارشد
۳	مدیر		۵۶	۲۸	تربیت بدنی	کارشناسی ارشد
۴	مدیر		۵۱	۲۰	تربیت بدنی	کارشناسی ارشد
۵	استاد دانشگاه		۳۷		تربیت بدنی	دکتر
۶	استاد دانشگاه		۳۸		تربیت بدنی	دکتر
۷	مدرس یوفا	مدرک حرفه‌ای مربیگری فوتبال UEFA	۵۰	۱۸	برق	کارشناسی
۸	مربی	A	۴۵	۱۷	تربیت بدنی	کارشناسی
۹	مربی	A	۶۱	۳۳	تربیت بدنی	کارشناسی ارشد
۱۰	مدرس فدراسیون (مربی)	A	۴۵	۱۷	تربیت بدنی	کارشناسی ارشد

ردیف	سمت	درجه مربیگری	سن (سال)	سابقه (سال)	رشته تحصیلی	مدرک تحصیلی
۱۱	استعدادیاب (مربی)	A	۳۱	۵	تربیت بدنی	کارشناسی ارشد
۱۲	استعدادیاب (مربی)	A	۳۴	۷	تربیت بدنی	کارشناسی ارشد
۱۳	استعدادیاب (مربی)	B	۳۷	۷	تربیت بدنی	کارشناسی ارشد

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود از ۱۳ نفر که با آن‌ها مصاحبه انجام شد، ۴ استعدادیاب و مربی فدراسیون، ۱ نفر مدرس و مربی فدراسیون، ۱ نفر مدرس یوفا، ۳ نفر از مربیان فوتبال، ۲ نفر مدیر و ۲ نفر استاد دانشگاه بودند.

جدول ۲. مشخصات جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان بخش کمی

متغیر	فراوانی (نفر)	درصد
جنسیت	مرد	۱۲۹
	زن	۵۲
	مربی	۸۸
	بازیکن	۵۷
جایگاه ورزشی	مدیر	۱۲
	پیشکسوت	۶
	استاد دانشگاه	۱۸
	زیر ۲۵ سال	۳۴
سن	۲۵-۳۵ سال	۱۰۱
	۳۶-۴۵ سال	۲۷
	۴۶-۵۵ سال	۱۵
	۵۶ سال و بالاتر	۴
رشته تحصیلی	تربیت بدنی	۱۱۸
	غیر تربیت بدنی	۶۳
	زیر دیپلم تا فوق دیپلم	۳۹
مدرک تحصیلی	لیسانس	۵۲
	فوق لیسانس و دکتری	۹۰
جمع کل	۱۸۱	۱۰۰
درجه مربیگری	A	۱۲
	B	۱۵
	C	۳۴
	D	۲۷
جمع کل	۸۸	۱۰۰

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود بیشترین افراد دارای جنسیت مرد، جایگاه ورزشی مربی، در دامنه سنی ۲۵-۳۵ سال، رشته تحصیلی تربیت بدنی، دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس و دکترا و در بین مربیان بیشترین افراد دارای درجه مربیگری C بودند.

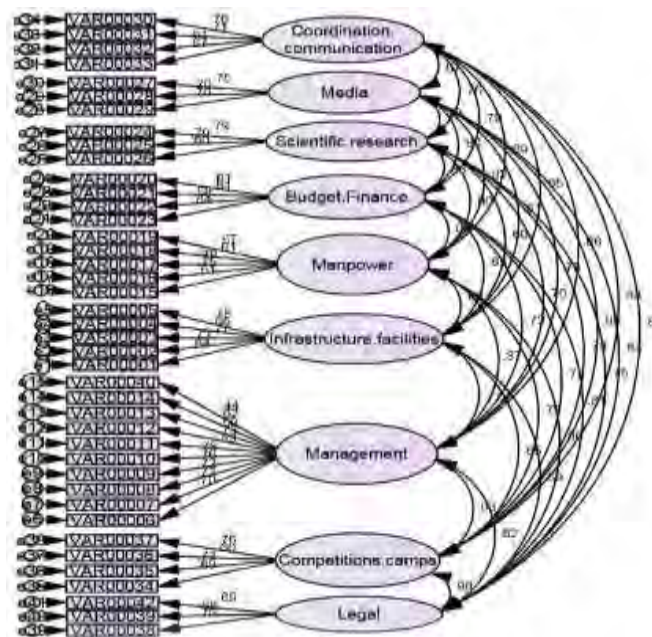
جدول ۳. نمونه‌ای از کدگذاری باز، محوری و گزینشی مصاحبه‌های انجام گرفته

بخشی از متن مصاحبه	کدگذاری باز	کدگذاری محوری	کدگذاری گزینشی
در خصوص فوتبال پایه ما باید به چند تا مولفه توجه کنیم. اولین و مهمترین مولفه، مدیریت منابع انسانی است. مدیریت منابع انسانی به اعتقاد من در چند دسته تقسیم می‌شود. دسته اول مربیان با تجربه و کارآزموده‌ای است که می‌بایستی در آموزش فوتبال در سنین پایه مهارت خاص داشته باشند و دوره‌های خاصی را دیده باشند و تجربه کافی در این زمینه داشته باشند؛ به خاطر اینکه اینها با مهم‌ترین و اساسی‌ترین عنصری کار می‌کنند که قرار است در آینده مهم‌ترین نقش را در فوتبال کشور بازی کنند. دومین عضو از مدیریت منابع انسانی بازیکنان هستند. بازیکنانی که باید برای آنها یک استراتژی بلند مدت داشته باشند در خصوص شناسایی، کشف و پرورش آنها است، یعنی دقیقا مدیریت استعدادیابی یکی از مولفه‌های بسیار مهمی است که می‌بایستی مورد توجه برنامه‌ریزان فوتبال یک کشور یا منطقه قرار بگیرد. در حوزه مدیریت منابع انسانی به اعتقاد من یک عنصر و مولفه دیگری که تاثیرگذار است خانواده‌ها یا والدین هستند و بنابراین آنها یکی از نقش‌های مهمی را بازی می‌کنند به دلیل اینکه حمایت‌های والدین می‌تونه خیلی راهکشا باشه و هدایت کنه به سمت موفقیت و به همین شکل می‌تونه عامل بازدارنده باشه و نذاره بچه فعالیت کنند. یکی از مولفه‌های دیگر استعدادیاب‌ها هستند. یعنی افرادی به عنوان استعدادیاب به صورت تخصصی تربیت بشنوند و از ابزار لازم برخوردار باشند تا بتونه در این زمینه کمک کنه.	استفاده از مربیان باتجربه و کارآزموده دوره‌های آموزشی تخصصی برای مربیان پایه استراتژی بلندمدت برای استعدادیابی شناسایی، کشف و پرورش بازیکنان مستعد حمایت خانواده‌ها و والدین نقش‌آفرینی خانواده‌ها در هدایت فرزندان تربیت تخصصی استعدادیاب‌ها ابزار لازم برای استعدادیابی.	برگزاری دوره‌های آموزشی برای مربیان فوتبال پایه با روش‌های روز تدوین نظام جامع شناسایی و پرورش استعدادها نقش خانواده‌ها در استعدادیابی استفاده از افراد متخصص در امر استعدادیابی	نیروی انسانی

جدول ۴. نتایج تحلیل عاملی و بار عاملی گویه‌های موانع توسعه فوتبال پایه

ابعاد	گویه	بار عاملی	مقدار تی	ابعاد	گویه	بار عاملی	مقدار تی
زیاد شدن امکانات	نبود فضای تمرین مناسب و استاندارد	۰/۶۶	۱/۰۰	زیاد شدن امکانات	عدم تمکن مالی برخی از استعدادها و رها کردن ادامه فعالیت خود	۰/۷۵	۸/۰۶
	نبود مدارس فوتبال شاخص و حرفه‌ای در کشور	۰/۷۷	۸/۱۱		عدم تخصیص بودجه کافی به فوتبال پایه	۰/۸۲	۸/۲۲
	نبود آکادمی‌ها در باشگاه‌ها	۰/۸۰	۸/۳۰		کم بودن دستمزد و حق‌الزحمه برای مربیان آموزشگاهی	۰/۸۲	۷/۹۲
	نبود امکانات مناسب در مدارس آموزش و پرورش	۰/۶۷	۷/۲۷		بالا بودن هزینه آموزش فوتبال و عدم توجه به قشر کم‌درآمد	۰/۷۳	۱/۰۰
زیاد شدن هزینه‌ها	نبود کمپ‌های پیشرفته در فوتبال کشور	۰/۷۳	۸/۰۳	زیاد شدن هزینه‌ها	عدم توجه و حمایت از پژوهش‌های علمی در زمینه فوتبال پایه	۰/۸۶	۴/۶۹
	نبود برنامه مشخص در حوزه آموزش استعدادها	۰/۷۷	۱/۰۰		عدم استفاده از روش‌های نوین علمی در تمرینات	۰/۸۰	۵/۰۲
	نبود ارزیابی و شاخص‌های مناسب برای استعدادیابی	۰/۸۷	۹/۲۴		عدم استفاده از روش‌های علمی در استعدادیابی	۰/۷۵	۱/۰۰

ابعاد	گویه	بار عاملی	مقدار تی	ابعاد	گویه	بار عاملی	مقدار تی
همه‌جانبی و ارتباطات	نبود مدیریت منسجم در فوتبال پایه	۰/۷۵	۹/۲۵	همه‌جانبی و ارتباطات	عدم پوشش مسابقات فوتبال پایه کشور	۰/۷۲	۹/۱۴
	عدم پابندی مدیران به برنامه‌های استراتژیک در فوتبال پایه	۰/۷۸	۹/۶۲		عدم بررسی مشکلات فوتبال پایه در رسانه‌ها	۰/۸۰	۸/۵۶
	نبود برنامه‌ریزی مشخص و بلندمدت در توسعه فوتبال پایه	۰/۸۷	۹/۷۱		کمبود پخش مسابقات فوتبال پایه جهان	۰/۸۳	۱/۰۰
	توجه کم مدیران و معلمان مدارس به ورزش	۰/۶۵	۶/۷۷		هماهنگ نبودن اهداف در بخش‌های مختلف فوتبال کشور مانند فدراسیون و باشگاه‌ها	۰/۷۹	۸/۹۴
	نابسامانی نظام باشگاه‌داری حرفه‌ای در فوتبال ایران	۰/۷۸	۹/۲۸		نبود ارتباط با مدارس فوتبال شاخص دنیا	۰/۸۶	۸/۴۰
نیروی انسانی	عدم تخصیص عادلانه امکانات	۰/۷۹	۷/۴۴	نیروی انسانی	ضعف همکاری بین دانشگاه‌ها و فدراسیون فوتبال	۰/۸۲	۱۰/۴۰
	عدم نظارت و کنترل فعالیت مدارس فوتبال در کشور	۰/۷۳	۷/۸۳		کمبود ارتباط با آکادمی‌های فوتبال پایه معتبر دنیا	۰/۷۹	۱/۰۰
	وجود فساد اخلاقی و مالی در مدارس فوتبال	۰/۸۱	۵/۵۲		کمبود اردوهای تدارکاتی در فوتبال پایه	۰/۸۰	۱/۰۰
	نبود مربیان با دانش و متخصص و مرتبط با سنین مشخص در فوتبال پایه	۰/۷۵	۱/۰۰		عدم برگزاری نظام مند مسابقات کشوری فوتبال پایه	۰/۸۱	۸/۷۰
	عدم توجه به بازیکنان انتخاب شده و رها کردن آن‌ها	۰/۸۱	۸/۰۴		کمبود مسابقات تیم ملی با کشورهای اروپایی در رده‌های سنی	۰/۷۳	۷/۴۰
تجهیزات و فضاها	نبود چارچوب مشخص و یکپارچه در استعدادیابی فوتبال	۰/۷۱	۸/۱۲	تجهیزات و فضاها	عدم برگزاری منظم مسابقات فوتبال پایه در سطح استان و شهرستان‌ها	۰/۷۸	۸/۸۲
	عدم تامین آینده شغلی بازیکنان فوتبال	۰/۷۸	۶/۶۴		نبود قوانین حمایتی از سرمایه‌گذاران در فوتبال پایه	۰/۷۸	۱/۰۰
	عدم توجه به استعدادهای نقاط محروم	۰/۷۴	۷/۰۱		نبود قوانین در زمینه الزام باشگاه‌ها به داشتن آکادمی‌های مجهز	۰/۷۵	۹/۲۳
					نبود قوانین حمایتی از بازیکنان فوتبال پایه قبل از سن قانونی برای بستن قرارداد حرفه‌ای	۰/۷۵	۹/۱۸

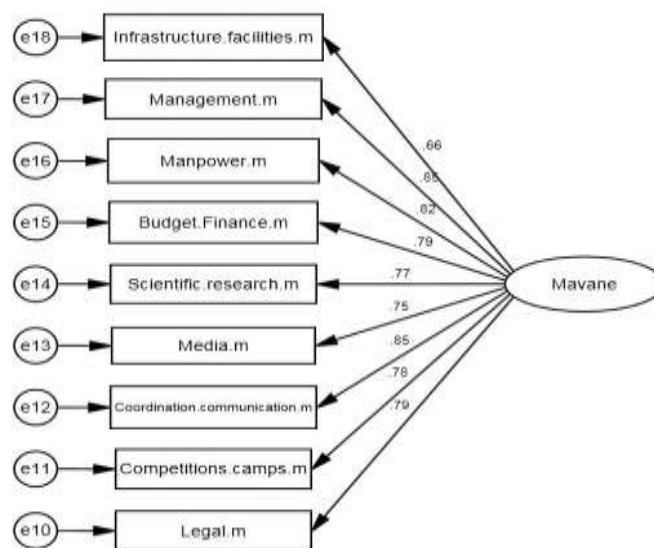
شکل ۱. تحلیل عاملی تاییدی مرتبه اول موانع توسعه فوتبال پایه ایران

همان‌طور که در شکل ۱ و جدول ۴ مشاهده می‌شود، تحلیل عاملی ابعاد و زیرمؤلفه‌های موانع توسعه فوتبال پایه ایران، آورده شده است و تمامی گویه‌های پرسشنامه موانع توسعه فوتبال ایران از مقادیر بار عاملی و مقدار طی قابل قبول و معنی‌داری برخوردارند و شاخص‌های مناسبی برای سنجش آن پرسشنامه محسوب می‌شوند.

جدول ۵. شاخص‌های برازش مدل موانع توسعه فوتبال پایه

شاخص‌ها	نام شاخص	اختصار	مدل ۱	ملاک	تفسیر
شاخص‌های	سطح پوشش کای اسکور	p value	۰/۱۵	$>P(\chi^2_2)/0$	برازش مطلوب
برازش مطلق	شاخص نیکویی برازش	GFI	۰/۹۰	$>GFI/0$	برازش مطلوب
شاخص‌های	برازش هنجار نشده (توکر-لویس)	NNFI(TLI)	۰/۹۳	$>NNFI/0$	برازش مطلوب
	شاخص برازش هنجار شده یا شاخص بنتلر- بونت	NFI	۰/۹۳	$>NFI/0$	برازش مطلوب
	شاخص برازش تطبیقی	CFI	۰/۹۵	$>CFI/0$	برازش مطلوب
برازش تطبیقی	برازش افزایشی	IFI	۰/۹۵	$>IFI/0$	برازش مطلوب
شاخص‌های	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA	۰/۰۸	$<RMSEA/0$	برازش مطلوب
برازش مقتصد	کای اسکور بهنجار شده به درجه آزادی	CMIN/df	۲/۹۳	بین ۱ تا ۳	برازش مطلوب

با توجه به اطلاعات جدول ۵، شاخص‌های مدل، برازش مناسبی را نشان می‌دهند. سطح پوشش کای اسکور (p value)، برابر با ۰/۱۵ بوده که بیانگر مناسب بودن برازش مدل است. از طرف دیگر، ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) به عنوان شاخصی مهم دارای مقداری کمتر از ۰/۱ است (۰/۰۸)؛ به بیان دیگر، با اطمینان می‌توان گفت که مدل مفهومی پژوهش مورد پذیرش قرار گرفته است. دیگر شاخص‌های برازش مدل، شاخص برازش هنجار نشده یا توکر- لویس (TLI)، ۰/۹۳؛ شاخص برازش هنجار شده (NFI)، ۰/۹۳؛ شاخص برازش تطبیقی (CFI)، ۰/۹۵؛ شاخص برازش افزایشی (IFI)، ۰/۹۵؛ شاخص کای اسکور بهنجار شده به درجه آزادی (CMIN/DF)، ۲/۹۳، همگی نشان‌دهنده برازش مطلوب و تأیید مدل پژوهش است.

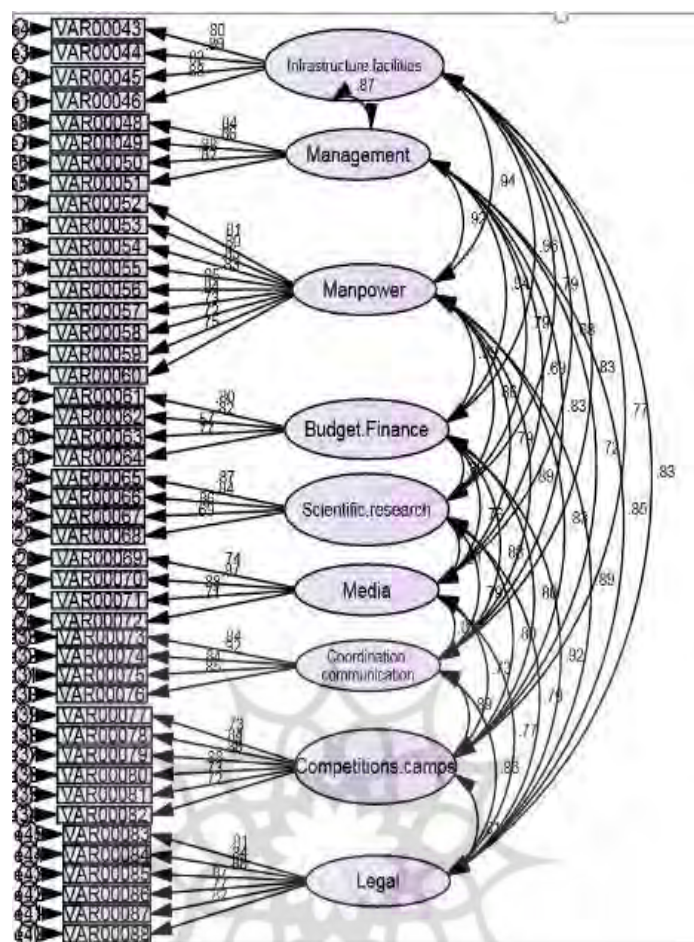
شکل ۲. تحلیل عاملی مرتبه دوم موانع توسعه فوتبال پایه ایران

همان‌گونه که در مدل تحلیل عاملی مرتبه دوم (شکل ۲) ملاحظه می‌شود در بین ابعاد موانع توسعه فوتبال پایه ایران، به ترتیب ابعاد مدیریت و برنامه‌ریزی و هماهنگی و ارتباطات با بار عاملی ۰/۸۵، نیروی انسانی با بار عاملی ۰/۸۲، بودجه و مالی و حقوقی و قانونی با بار عاملی ۰/۷۹، مسابقات و اردوها با بار عاملی ۰/۷۸، علمی-پژوهشی با بار عاملی ۰/۷۷، رسانه با بار عاملی ۰/۷۵ و زیرساخت و امکانات با بار عاملی ۰/۶۶، بیشترین تاثیر را دارند.

جدول ۶. نتایج تحلیل عاملی و بار عاملی گویه‌های راهکارهای توسعه فوتبال پایه

ابعاد	گویه	بار عاملی	مقدار تی	ابعاد	گویه	بار عاملی	مقدار تی
زیرساخت و امکانات	تأسیس آکادمی مجهز توسط باشگاه‌ها	۰/۷۴	۱۳/۸۴	مدیریت و برنامه‌ریزی	گسترش فعالیت کمیته تحقیق و پژوهش در فدراسیون	۰/۸۵	۹/۹۸
	احداث کمپ‌های مجهز برای فوتبال پایه در مناطق پر استعداد	۰/۸۱	۱۷/۰۰		برگزاری دوره‌های مربیگری فوتبال پایه و استفاده از مربیان خارجی باتجربه در زمینه فوتبال پایه	۰/۸۰	۱/۰۰
	به‌کارگیری ابزار و تجهیزات به‌روز برای فوتبال پایه	۰/۷۸	۱۴/۵۸		اختصاص برنامه‌های مختلف به فوتبال پایه	۰/۷۷	۱۰/۳۸
	احداث مراکز عالی فوتبال برای استعدادها	۰/۸۲	۱/۰۰		پخش زنده مسابقات فوتبال پایه از شبکه‌های سیما	۰/۸۷	۹/۷۴
مدیریت و برنامه‌ریزی	وجود برنامه‌ریزی بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت برای فوتبال پایه	۰/۸۳	۱۳/۵۱	هماهنگی و ارتباطات	تهیه و پخش گزارش از فوتبال پایه کشورهای پیشرفته در حوزه فوتبال پایه	۰/۸۴	۹/۹۸
	وجود و به‌کارگیری مدیران توانا برای فوتبال پایه	۰/۸۵	۱۳/۸۵		ساخت زندگینامه استعدادهای موفق جهت ترغیب بازیکنان	۰/۷۰	۱/۰۰
	پایبندی مدیران به برنامه‌های استراتژیک در فوتبال پایه	۰/۸۵	۱۴/۹۲		همسو کردن اهداف مربیان، ورزشکاران و مسئولین فدراسیون	۰/۸۵	۱۴/۱۳

ابعاد	گویه	بار عاملی	مقدار تی	ابعاد	گویه	بار عاملی	مقدار تی
تروی انسانی	تدوین نظام آموزشی هماهنگ در فوتبال پایه	۰/۸۱	۱/۰۰	مسابقات و اردوهای ورزشی	گسترش ارتباطات با آکادمی‌ها معتبر دنیا	۰/۸۵	۱۷/۰۶
	برگزاری دوره‌های آموزشی برای مربیان فوتبال پایه با روش‌های روز	۰/۸۲	۱۱/۶۱		الگو برداری از کشورهای پیشرو در فوتبال پایه	۰/۸۲	۱۴/۵۲
	تدوین نظام جامع شناسایی و پرورش استعدادها	۰/۸۱	۱۱/۴۹		افزایش ارتباطات با آکادمی‌های فوتبال پایه معتبر دنیا	۰/۸۲	۱/۰۰
	تدوین نظام نوین مربیگری و ارتقاء مربیان	۰/۸۳	۱۲/۲۴		برگزاری اردوهای بلندمدت	۰/۷۴	۹/۵۳
	استفاده از افراد متخصص در امر استعدادیابی	۰/۸۷	۱۲/۰۵		برگزاری مسابقات با کشورهای پیشرو در فوتبال پایه	۰/۸۷	۱۰/۶۶
	تحت پوشش قرار دادن بازیکنان مستعد توسط فدراسیون	۰/۸۷	۱۲/۲۹		حضور بیشتر در مسابقات تدارکاتی برون مرزی	۰/۸۶	۱۱/۱۴
	تحت پوشش قراردادن مربیان مستعد توسط فدراسیون	۰/۸۰	۱۲/۰۸		برگزاری تمرینات در کمپ‌های پیشرفته دنیا	۰/۸۴	۱۱/۳۴
	ایجاد انگیزه در استعدادها به روش‌های مختلف	۰/۸۱	۱۰/۳۲		برگزاری لیگ فوتبال دانش‌آموزان	۰/۷۷	۹/۶۸
	اعزام مربیان فوتبال پایه به کشورهای صاحب فوتبال	۰/۷۷	۱۰/۲۲		برگزاری لیگ مسابقات بین مدارس فوتبال	۰/۸۰	۱/۰۰
	نهادینه کردن تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری در به کار گماردن مربیان فوتبال پایه	۰/۷۵	۱/۰۰		وضع قوانین برای حمایت باشگاه‌ها از فوتبال پایه	۰/۸۰	۱۲/۹۴
تربیتی و فرهنگی	در دسترس قرار دادن فوتبال پایه برای همه (از لحاظ مالی)	۰/۷۶	۱۱/۴۳	باشگاه‌های علمی	الزام قانونی باشگاه‌ها برای داشتن تجهیزات لازم برای فوتبال پایه	۰/۷۳	۱۳/۴۱
	ترغیب حامیان مالی خصوصی برای سرمایه‌گذاری در فوتبال پایه	۰/۷۸	۱۲/۰۸		الزام قانونی باشگاه‌ها برای داشتن آکادمی-های فعال	۰/۸۱	۱۴/۲۸
	نرخ‌گذاری متفاوت در نقاط مختلف کشور	۰/۷۵	۸/۰۴		الزام قانونی باشگاه‌ها برای داشتن تیم در تمام رده‌های سنی	۰/۸۶	۱۴/۰۷
	اختصاص بودجه پژوهشی برای تحقیقات ویژه در حوزه فوتبال پایه	۰/۸۴	۱/۰۰		الزام قانونی باشگاه‌ها برای داشتن بازیکنان سنین پایه در تیم بزرگسالان	۰/۸۱	۱۲/۰۲
علمی - پژوهشی	حمایت از پژوهش‌های علمی در زمینه فوتبال پایه	۰/۸۵	۱۰/۳۸		برخورد قانونی با فساد موجود در مدارس فوتبال و فوتبال پایه	۰/۸۴	۱/۰۰
	برگزاری همایش‌ها و کنگره‌های علمی با محوریت فوتبال پایه	۰/۸۷	۹/۷۴				

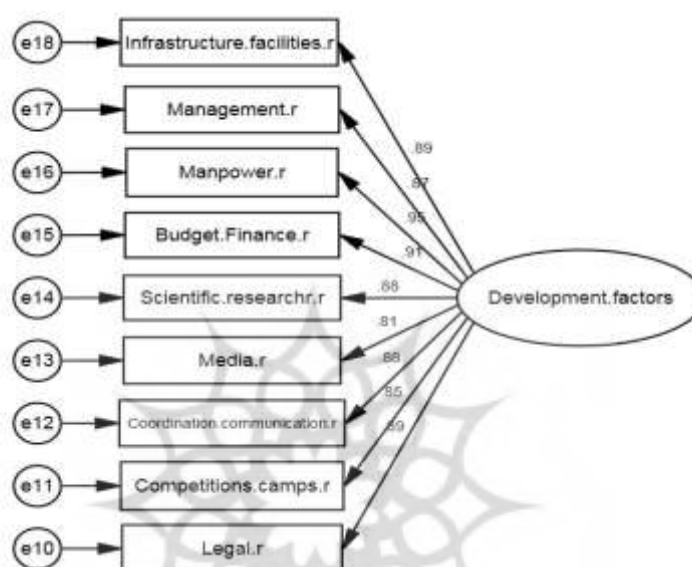
شکل ۳. تحلیل عاملی ابعاد و زیرمولفه‌های راهکارهای توسعه فوتبال پایه ایران

همانطور که در شکل ۳ و جدول ۶ مشاهده می‌شود، تحلیل عاملی ابعاد و زیرمولفه‌های راهکارهای توسعه فوتبال پایه ایران، آورده شده است و تمامی گویه‌های پرسشنامه راهکارهای توسعه فوتبال ایران از مقادیر بار عاملی و مقدار تی قابل قبول و معنی‌داری برخوردارند و شاخص‌های مناسبی برای سنجش آن پرسشنامه محسوب می‌شوند؛ همچنین بارهای عاملی به‌دست‌آمده از تحلیل عاملی مقادیر مثبتی را نشان داده‌اند

جدول ۷. شاخص‌های برازش مدل راهکارهای توسعه فوتبال پایه

شاخص‌ها	نام شاخص	اختصار	مدل ۱	ملاک	تفسیر
شاخص‌های	سطح پوشش کای اسکور	p value	۰/۱۷	$>0.05P(\chi^2)$	برازش مطلوب
برازش مطلق	شاخص نیکویی برازش	GFI	۰/۹۶	$>0.9GFI$	برازش مطلوب
	برازش هنجار نشده (توکر-لویس)	NNFI(TLI)	۰/۹۳	$>0.9NNFI$	برازش مطلوب
شاخص‌های	شاخص برازش هنجار شده یا شاخص بنتلر- بونت	NFI	۰/۹۳	$>0.9NFI$	برازش مطلوب
برازش تطبیقی	شاخص برازش تطبیقی	CFI	۰/۹۵	$>0.9CFI$	برازش مطلوب
	برازش افزایشی	IFI	۰/۹۵	$>0.9IFI$	برازش مطلوب
شاخص‌های	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA	۰/۰۶۷	$<0.1RMSEA$	برازش مطلوب
برازش مقتصد	کای اسکور بهنجار شده به درجه آزادی	CMIN/df	۱/۶۹	بین ۱ تا ۳	برازش مطلوب

با توجه به اطلاعات جدول ۷، شاخص‌های مدل، برازش مناسبی را نشان می‌دهند. سطح پوشش کای اسکور (p value)، برابر با ۰/۱۷ بوده که بیانگر مناسب بودن برازش مدل است. از طرف دیگر، ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) به عنوان شاخصی مهم دارای مقداری کمتر از ۰/۱ است (۰/۰۶۷)؛ به بیان دیگر، با اطمینان می‌توان گفت که مدل مفهومی پژوهش مورد پذیرش قرار گرفته است. دیگر شاخص‌های برازش مدل، شاخص برازش هنجار نشده یا توکر-لویس (TLI)، ۰/۹۳؛ شاخص برازش هنجار شده (NFI)، ۰/۹۳؛ شاخص برازش تطبیقی (CFI)، ۰/۹۵؛ شاخص برازش افزایشی (IFI)، ۰/۹۵؛ شاخص کای اسکور بهنجار شده به درجه آزادی (CMIN/DF)، ۱/۶۹، همگی نشان‌دهنده برازش مطلوب و تایید مدل پژوهش است.

شکل ۴. تحلیل عاملی مرتبه دوم ابعاد راهکارهای توسعه فوتبال پایه ایران

همان‌گونه که در تحلیل عاملی مرتبه دوم (شکل ۴) ملاحظه می‌شود در بین ابعاد راهکارهای توسعه فوتبال پایه ایران، به ترتیب ابعاد نیروی انسانی با بار عاملی ۰/۹۵، بودجه و مالی با بار عاملی ۰/۹۱، زیرساخت و امکانات و حقوقی و قانونی با بار عاملی ۰/۸۹، علمی و پژوهشی و هماهنگی و ارتباطات با بار عاملی ۰/۸۸، مدیریت و برنامه‌ریزی با بار عاملی ۰/۸۷، مسابقات و اردوهای ورزشی با بار عاملی ۰/۸۵ و رسانه با بار عاملی ۰/۸۱ بیشترین تاثیر را دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

فوتبال پایه از ارکان اصلی توسعه و پیشرفت فوتبال کشورهاست و درواقع زیربنای فوتبال هر کشوری، فوتبال رده‌های پایه آن است؛ بنابراین هدف از این پژوهش شناسایی موانع و راهکارهای توسعه فوتبال پایه در ایران بود. نتایج نشان داد که مهم‌ترین موانع توسعه به ترتیب شامل هماهنگی و ارتباطات و مدیریت و برنامه‌ریزی، نیروی انسانی، بودجه و مالی و حقوقی و قانونی، مسابقات و اردوهای ورزشی، علمی-پژوهشی، رسانه و زیرساخت و امکانات بودند؛ همچنین مهم‌ترین راهکارهای توسعه به ترتیب شامل نیروی انسانی، بودجه و مالی، زیرساخت و امکانات و حقوقی و قانونی، علمی و پژوهشی و هماهنگی و ارتباطات، مدیریت و برنامه‌ریزی، مسابقات و اردوهای ورزشی و رسانه بودند. در این بخش سه مورد از مهم‌ترین موانع و سه بعد از مهم‌ترین راهکارها مورد بحث قرار خواهد گرفت.

نتایج پژوهش نشان داده که مدیریت و برنامه‌ریزی یکی از مهم‌ترین ابعاد در بخش موانع توسعه فوتبال پایه است. در این بعد، موانعی مانند نبود برنامه مشخص در حوزه آموزش استعدادها در فوتبال پایه، نبود ارزیابی و شاخص‌های مناسب برای استعدادیابی، نبود مدیریت منسجم، عدم پایبندی مدیران به برنامه‌های استراتژیک، نبود برنامه‌ریزی مشخص و بلندمدت در توسعه فوتبال پایه، توجه کم مدیران و معلمان مدارس به ورزش، عدم تخصیص عادلانه امکانات، عدم نظارت و کنترل فعالیت مدارس فوتبال و وجود فساد اخلاقی و مالی در این مدارس وجود دارد. یکی از اساسی‌ترین چالش‌ها، ضعف در برنامه‌ریزی بلندمدت و جامع برای توسعه فوتبال پایه است. عدم وجود برنامه‌ای مدون و مشخص، مانع از هدف‌گذاری دقیق و ارزیابی صحیح عملکرد در این بخش می‌شود. کشورهای پیشرفته با برنامه‌ریزی‌های بلندمدت و پایبندی به آن، به طور مداوم در حال ارتقای سطح فوتبال پایه خود هستند. مدیریت به عنوان سکان‌دار اصلی توسعه فوتبال پایه، نقشی حیاتی در این زمینه ایفا می‌کند. ضعف در برنامه‌ریزی و عدم توجه کافی به فوتبال پایه از سوی مدیران، مانع از پیشرفت و ارتقای این بخش خواهد شد. برنامه‌ریزی بلندمدت برای توسعه فوتبال پایه، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. این برنامه‌ها باید به صورت مرحله به مرحله و با در نظر گرفتن سنین مختلف در رده‌های پایه تنظیم شوند. اهداف مشخص و قابل اندازه‌گیری، نقشی کلیدی در برنامه‌ریزی بلندمدت ایفا می‌کنند. استفاده از افراد متخصص و باتجربه در پست مدیریت فوتبال کشور و تیم‌های پایه، نقش کلیدی در توسعه این بخش خواهد داشت. نتایج این پژوهش با یافته‌های [اکبر و همکاران \(۲۰۲۴\)](#)، [ساویک و همکاران \(۲۰۱۷\)](#)، [بهادری و همکاران \(۲۰۲۳\)](#)، [انصاری‌نیا و همکاران \(۲۰۲۳\)](#)، [دامنی و همکاران \(۲۰۲۳\)](#)، [رامشینی و همکاران \(۲۰۲۱\)](#)، [جهان‌تاپ‌نژاد و همکاران \(۲۰۱۸\)](#) همراستا است.

هماهنگی و ارتباطات ضعیف در بخش‌های مختلف فوتبال ایران، مانع مهمی در توسعه فوتبال پایه است. این ضعف شامل عدم هماهنگی اهداف، ارتباط ناقص با مدارس و آکادمی‌های معتبر دنیا، و همکاری ضعیف بین دانشگاه‌ها و فدراسیون فوتبال می‌شود. ارتقای سطح فوتبال پایه از طریق تبادل دانش و تجربه با سازمان‌ها، مدارس و آکادمی‌های برجسته دنیا امکان‌پذیر است. این امر، بهره‌مندی از تجارب روز دنیا در زمینه‌های مختلف مانند برنامه‌ریزی، مربیگری، استعدادیابی، تجهیز و مدیریت آکادمی‌ها را به ارمغان می‌آورد. بررسی عملکرد فوتبال پایه در کشورهای و باشگاه‌های موفق، گامی مهم در جهت توسعه این بخش در ایران است. مطالعه و بررسی روند فعالیت، تجهیزات، اهداف، نحوه مدیریت و سایر مؤلفه‌های کلیدی در این کشورها و باشگاه‌ها، می‌تواند به عنوان الگویی برای برنامه‌ریزی و اجرا در ایران مورد استفاده قرار گیرد. بومی‌سازی تجارب و دانش روز دنیا، متناسب با شرایط و فرهنگ ایران، ضروری است. این امر به معنای انطباق و تطبیق راهکارهای علمی و عملی با نیازها، امکانات و شرایط خاص کشورمان است. همکاری و تعامل بین فدراسیون فوتبال، باشگاه‌ها و دانشگاه‌ها، زمینه‌ساز تبادل علم و تجربه در زمینه فوتبال پایه خواهد شد. این همکاری می‌تواند در قالب انجام تحقیقات مشترک، برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی، و تبادل مربیان و متخصصان صورت گیرد. هماهنگی بین فدراسیون، باشگاه‌ها و سایر بخش‌های درگیر در فوتبال پایه، از دیگر عوامل کلیدی در توسعه این بخش است. عدم وجود هماهنگی، منجر به موازی‌کاری، اتلاف منابع و کندی روند پیشرفت خواهد شد. نتایج این پژوهش با یافته‌های [اسمامو و همکاران \(۲۰۲۱\)](#)، [بهادری و همکاران \(۲۰۲۳\)](#)، [انصاری‌نیا و همکاران \(۲۰۲۳\)](#) همراستا است.

نیروی انسانی از دیگر ابعاد مهم در موانع و راهکارهای توسعه فوتبال پایه ایران بود که در بخش موانع شامل نبود مربیان با دانش و متخصص و مرتبط با سنین مشخص در فوتبال پایه، عدم توجه به بازیکنان انتخاب شده و رها کردن آن‌ها، نبود چارچوب مشخص و یکپارچه در استعدادیابی فوتبال پایه، عدم تامین آینده شغلی بازیکنان فوتبال و عدم توجه به استعدادهای نقاط محروم و در بخش راهکارها شامل برگزاری دوره‌های آموزشی برای مربیان فوتبال پایه با روش‌های روز، تدوین نظام جامع شناسایی و پرورش استعدادها، تدوین نظام نوین مربیگری و ارتقاء مربیان، استفاده از افراد متخصص در امر استعدادیابی فوتبال پایه، تحت پوشش قراردادن بازیکنان مستعد توسط

فدراسیون، تحت پوشش قراردادن مربیان مستعد توسط فدراسیون، ایجاد انگیزه در استعدادها به روش‌های مختلف، اعزام مربیان فوتبال پایه به کشورهای صاحب فوتبال و کردن تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری در به کار گماردن مربیان فوتبال پایه بود. یکی از چالش‌های اساسی در فوتبال پایه ایران، عدم به‌کارگیری مربیان متخصص و کارآمد در این رده‌ها است. مربیان رده‌های پایه باید از دانش، تجربه و مهارت‌های لازم برای آموزش و پرورش صحیح بازیکنان جوان برخوردار باشند. متأسفانه تاکنون شاهد به‌کارگیری مربیان کم‌تجربه و بعضاً بدون دانش تخصصی در رده‌های پایه بوده‌ایم که این امر منجر به عدم پیشرفت و حتی افت کیفیت در این رده‌ها شده است. یکی دیگر از چالش‌های موجود در این زمینه، عدم ثبات و برنامه‌ریزی بلندمدت در به‌کارگیری مربیان و برنامه‌های آموزشی است. تغییرات مکرر مربیان در رده‌های پایه، مانع از پیاده‌سازی برنامه‌های بلندمدت و انسجام در روند آموزشی می‌شود. استعدادیابی در رده‌های پایه از اهمیت بالایی برخوردار است. متأسفانه در کشور ایران سیستم استعدادیابی نظام‌مند و علمی وجود ندارد. همچنین عدم استفاده از افراد متخصص و مجرب در این زمینه، منجر به هدر رفتن استعدادهای فراوان در رده‌های پایه می‌شود. کشورهای صاحب فوتبال در جهان، برنامه‌های بلندمدت و دقیقی برای استعدادیابی و پرورش بازیکنان در رده‌های پایه دارند. به عنوان مثال، کشور آلمان برنامه‌های ۱۵ ساله و بیشتر برای استعدادیابی و توسعه فوتبال پایه دارد. در حالی که کشور ایران در این زمینه دارای ضعف‌های اساسی است. توسعه فوتبال پایه در ایران نیازمند توجه ویژه به نیروی انسانی متخصص و کارآمد در این رده‌ها است. به‌کارگیری مربیان باتجربه، برنامه‌ریزی بلندمدت، ایجاد سیستم استعدادیابی علمی و سرمایه‌گذاری در رده‌های پایه، از جمله راهکارهای اساسی برای رفع چالش‌های موجود و ارتقای سطح فوتبال پایه در کشور است. یافته‌های این پژوهش با پژوهش‌های نتایج [فتریانی و همکاران \(۲۰۲۱\)](#)، [کاربونل و همکاران \(۲۰۲۳\)](#)، [باررو و همکاران \(۲۰۲۲\)](#)، [امرال و یودی \(۲۰۲۱\)](#)، [بهادری و همکاران \(۱۴۰۲\)](#)، [انصاری‌نیا و همکاران \(۲۰۲۳\)](#)، [دامنی و همکاران \(۲۰۲۳\)](#)، [رامشینی و همکاران \(۲۰۲۱\)](#)، [جهان‌تاپ نژاد و همکاران \(۲۰۱۸\)](#) همراستا است.

در بخش راهکارها و موانع توسعه فوتبال پایه کشور، بعد بودجه و مالی یکی از مهم‌ترین ابعاد بود که در گویه‌های بخش موانع شامل عدم تمکن مالی برخی از استعدادها و رها کردن ادامه فعالیت خود، عدم تخصیص بودجه کافی به فوتبال پایه، کم بودن دستمزد و حق الزحمه برای مربیان آموزشی، بالا بودن هزینه آموزش فوتبال و عدم توجه به قشر کم درآمد بود؛ و گویه‌های بخش راهکارها شامل در دسترس قرار دادن فوتبال پایه برای همه (از لحاظ مالی)، ترغیب حامیان مالی خصوصی برای سرمایه‌گذاری در فوتبال پایه، نرخ‌گذاری متفاوت در نقاط مختلف کشور و اختصاص بودجه پژوهشی برای تحقیقات ویژه در حوزه فوتبال پایه بود. که با پژوهش‌های [خجسته اقبال و همکاران \(۲۰۲۲\)](#) و [دامنی و همکاران \(۲۰۲۳\)](#) همراستا بود. بودجه و تامین مالی یکی از فاکتورهای تأثیرگذار برای موفقیت در فوتبال پایه است و بدون وجود آن رسیدن به موفقیت کاری دشوار است. فراهم آوردن امکانات و زیرساخت‌های لازم، نیروی انسانی متخصص و حمایت از مربیان و استعدادها به بودجه کافی نیازمند است؛ در حال حاضر هزینه‌ها و بودجه‌های هنگفتی به فوتبال در رده بزرگسالان کشور در سطح ملی و باشگاهی و کمترین بودجه به رده‌های پایه اختصاص داده می‌شود؛ درحالی که پایه و زیربنای فوتبال همین فوتبال پایه هست و باید بودجه بیشتری به آن اختصاص داده شود. بدون وجود منابع مالی نمی‌توان برنامه‌ها و به خصوص برنامه‌های بلندمدت را در فوتبال پایه انجام داد و تاکنون نیز یکی از دلایل عدم تحقق اهداف در فوتبال پایه کشور کمبود بودجه و کمک‌های مالی بوده است؛ تعداد زیادی از استعدادهای فوتبال کشور که در سطوح پایه فعالیت می‌کنند وضعیت مالی مناسبی ندارند و همین امر باعث فاصله گرفتن آن‌ها از فوتبال می‌شود. بنابراین یکی از نیازهای اصلی برای توسعه و پیشرفت در سطوح پایه فوتبال وجود بودجه و منابع مالی مطابق با برنامه‌هاست و مدیران فوتبال کشور باید به این امر توجه جدی داشته باشند.

در بخش راهکارها، سومین بعد مهم در توسعه فوتبال پایه ایران زیرساخت و امکانات بود که گویه‌های آن شامل تاسیس آکادمی مجهز توسط باشگاه‌ها، احداث کمپ‌های مجهز برای فوتبال پایه در مناطق پر استعداد، به‌کارگیری ابزار و تجهیزات به روز برای فوتبال پایه و احداث مراکز عالی فوتبال برای استعدادهای می‌باشد. نتایج این پژوهش با [اسمامو و همکاران \(۲۰۲۱\)](#)، [خجسته اقبال و همکاران \(۲۰۲۲\)](#)، [دامنی و همکاران \(۲۰۲۳\)](#) و [رامشینی و همکاران \(۲۰۲۱\)](#) همراستا است. یک جنبه‌ی مهم در ارتقای سطح کمی و کیفی عملکردهای ورزشی، وجود امکانات و زیرساخت‌های ورزشی مناسب و توسعه‌یافته است و بدون وجود آن‌ها ادامه فعالیت هیچ ورزشی میسر نخواهد بود؛ فوتبال پایه ایران دارای مشکلات فراوانی در حوزه امکانات و زیرساخت‌های خود است و توجه بسیار کمی به این مورد شده است و ارتقاء وضعیت زیرساختی در فوتبال ایران برای توسعه آن ضروری است. در کشورهای صاحب فوتبال در سطح باشگاهی و ملی برای فوتبال پایه اهمیت بسیار زیادی قائل می‌شوند و زیرساخت‌های اصلی مانند آکادمی و تجهیزات لازم را فراهم می‌آورند اما در ایران چه در سطح ملی و چه در سطح باشگاهی تجهیزات لازم وجود ندارد و یا دارای کمبود است و بسیاری از باشگاه‌ها حتی از داشتن آکادمی‌های فوتبال برای تیم‌های پایه خود ناتوانند. یکی از عواملی که در حوزه امکانات و تجهیزات می‌تواند باعث توسعه فوتبال پایه ایران شود، احداث کمپ‌های مجهز و مراکز عالی برای تیم‌های ملی فوتبال پایه در مناطق استعدادهای کشور و با توجه به آمایش سرزمین می‌باشد که در این مراکز تمامی فعالیت‌های بازیکنان و استعدادهای زیرنظر باشد و به نوعی در این مراکز به زندگی خود بپردازند؛ بنابراین فراهم کردن زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات به روز برای فوتبال پایه ایران یکی از موارد مهم برای توسعه آن است و مدیران فوتبال باید در جهت از بین بردن این ضعف که تأثیر زیادی در عدم توسعه فوتبال پایه کشور داشته است، گام بردارند.

بعد حقوقی و قانونی از دیگر ابعاد مهم در موانع و راهکارهای توسعه فوتبال پایه ایران بود که در بخش موانع شامل نبود قوانین حمایتی از سرمایه‌گذاران در فوتبال پایه، نبود قوانین در زمینه الزام باشگاه‌ها به داشتن آکادمی‌های مجهز و نبود قوانین حمایتی از بازیکنان فوتبال پایه قبل از سن قانونی برای بستن قرارداد حرفه‌ای و در بخش راهکار شامل وضع قوانین برای حمایت از باشگاه‌ها از فوتبال پایه، الزام قانونی باشگاه‌ها برای داشتن تجهیزات لازم برای فوتبال پایه، الزام قانونی باشگاه‌ها برای داشتن تیم در تمام رده‌های سنی، قانونی باشگاه‌ها برای داشتن بازیکنان سنین پایه در تیم بزرگسالان و برخورد قانونی با فساد موجود در مدارس فوتبال و فوتبال پایه بود. در حال حاضر قوانین محکم برای حمایت از فوتبال پایه وجود ندارد و یا اهمیت خاصی به آن داده نمی‌شود درحالی که وجود قانون و مقررات باعث الزام باشگاه‌ها و مدیران فوتبال کشور برای حمایت بیشتر از فوتبال پایه کشور می‌شود؛ یکی از مواردی که باعث شده است سرمایه‌گذاران تمایلی برای ورود به فوتبال پایه نداشته باشند این است که نقل و انتقال پول در این سطوح کم می‌باشد و تنها راه جهت ترغیب آن‌ها از طریق تصویب قوانین برای اختصاص مشوق‌های مادی است که بتوان آن‌ها را مجاب به توسعه فوتبال پایه کرد که در مواردی مانند ساخت کمپ‌ها، مراکز عالی، فراهم کردن امکانات و تجهیزات دیگر و ... می‌تواند ورود کنند؛ تصویب قوانین حمایتی برای قراردادهای بازیکنان این سطح در سنین قانونی و نظارت بر نوع قراردادهای می‌تواند برای حمایت از فوتبال پایه و استعدادهای آن بسیار مفید واقع شود؛ بنابراین از راهکارهای بسیار مهم برای توسعه فوتبال پایه توجه به تصویب الزامات قانونی در بخش‌های مختلف فوتبال کشور می‌باشد.

در مجموع با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان گفت که مهم‌ترین مانع در مسیر توسعه فوتبال پایه در حوزه مدیریت و برنامه‌ریزی عملیاتی قرار دارد که شاید برطرف کردند آن نیازمند تغییرات اساسی در ساختار مدیریت فوتبال پایه کشور و تغییر نگرش آن‌ها نسبت به این بخش باشد. از طرفی بعد نیروی انسانی مهم‌ترین راهکار در توسعه فوتبال پایه بود که شاید مهم‌ترین مبحث در آن تغییر رویکرد و شیوه‌های استعدادیابی در فوتبال ایران است و نیازمند تغییرات زیادی در شیوه استعدادیابی و زیرساخت‌های لازم برای آن است که مدیران

فوتبال کشور برای توسعه فوتبال پایه باید این موانع و راهکارها را مدنظر قرار دهند. این در حالی است که سند چشم انداز فوتبال ایران ۱۴۰۴ به عنوان یک برنامه کلان تدوین شده است و انتظار می‌رود متناسب با این سند برنامه‌ریزی عملیاتی دقیقی به منظور اجرایی کردن این سند به‌خصوص در حوزه فوتبال پایه انجام شود. ضمن اینکه توجه سند بر ایجاد فرصت رشد برابر و عدالت در توزیع منابع پایه در سراسر کشور بر این نکته مهم تاکید دارد که با توجه به گستره جغرافیایی کشور و حضور استعدادهای فوتبال در سراسر کشور نیاز به تغییر نگرش اساسی جهت توسعه همه جانبه و پایدار فوتبال پایه در کشور است. به خصوص اینکه در تدوین سند چشم انداز فوتبال ایران به رده‌های سنی پایه و استان‌های کشور که نقش مهمی در توسعه این رشته دارند توجه کمی شده است. هر چند گنجانده شدن طرح ویژن آسیا در سند به عنوان نگاه ویژه به رده‌های سنی پایه و توسعه فوتبال در استان‌های مختلف بیان شده است اما برنامه عملیاتی و مسیر مشخصی برای آن دیده نشده است. از این‌رو، احتمالاً رسیدن به آن و ارزیابی آن نیز در پایان برنامه امکان پذیر نباشد.

تقدیر و تشکر

از تمام افرادی که ما را در راستای انجام این پژوهش یاری کردند تشکر و قدردانی می‌کنیم.

References

- Akbar, A., Abd Karim, Z., Zakaria, J., Kurniawan, R., Imami, M. K. W., & Purnomo, E. The Current Practise and Challenges of the Grassroot Football Academy in Indonesia. *International Journal of Disabilities Sports and Health Sciences*, 7(Special Issue 1): International Conference on Sport Science and Health (ICSSH)), 19-28.
- An, T., & Zhang, Z. (2021). Exploration on the role of football volunteers in the development of grassroots football. *Frontiers in Sport Research*, 3(2).
- Ansariniya, M. E., Hakakzadeh, M., & Miryosefi, S. J. (2023). Presenting the development model of Iran's basic football (foundation data theory). *Strategic Studies on Youth and Sports*, (), -. doi: 10.22034/ssys.2023.2777.3017. (In Persian)
- Asmamaw, A., Habtmariam, S., & Tadesse, T. (2021). Assessing Institutional Practices and Conditions in the Development of Students in Ethiopian Sports Academies–Insiders’ Perspectives. *ETHIOPIAN JOURNAL OF SPORT SCIENCE*, 2, 75-94.
- Bahadori, Mohsen., Amirhossen, Seyed Ehsan ., & Nowzari, vali. (2023). Developing a model of managerial priorities in the development of basic football with an interpretive structural approach. *Physical education and student health studies*, 2 (5), 39-51.
- Barrero, A. M., Robles, M. T. A., & Fuentes-Guerra, F. J. G. (2022). Profile of grassroots football coaches of Spanish professional clubs. *Kinesiology*, 54(2), 325-334.
- Bennett, K. J., Vaeyens, R., & Fransen, J. (2019). Creating a framework for talent identification and development in emerging football nations. *Science and Medicine in Football*, 3(1), 36-42.
- Bennike, S., Schelde, N., & Evans, A. B. (2020). The diversity of organised grassroots football in Denmark. *Idrottsforum.org*.
- Carbonell, S. M., Escudero, I. E., Paulis, J. C., & Ric, Á. (2023). Efecto del modelo de periodización del microciclo competitivo en la carga de entrenamiento de jóvenes futbolistas masculinos. *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, (48), 1098-1104.
- Carvalho, J. V., Kogut, C. S., & Cordova, M. (2024). Internationalisation strategy in sport: the case of Flamengo, the largest Brazilian football club. *European Sport Management Quarterly*, 1-21.
- Chadwick, S., Burton, N., Widdop, P., & Bond, A. J. (2023). Networks, strategy and sport: the case of City Football Group. *Journal of Strategy and Management*.
- Damani, M., Rafiei Dehbidi, V., & emadi, S. (2023). Designing a structural model for the development of Iranian women's professional football. *Quarterly Journal of Woman and Society*, 14(55), 1-14. (In Persian)
- Darvishi A, Dousti M, Razavi S M H, Farzan F. (2018). Assessing the Quality of Iran Football Talent Development System. *New Trends in Sport Management*; 6 (22) :65-79. (In Persian)
- Dugdale, J. H., Sanders, D., Myers, T., Williams, A. M., & Hunter, A. M. (2021). Progression from youth to professional soccer: A longitudinal study of successful and unsuccessful academy graduates. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, 31, 73-84.
- Eftekhari, O., Gohar Rostami, H. R., & Darvishi, A. (2019). Analysis of Affecting Factors on the Development of Successful Talent in the First and Second Divisions of Iranian Women's Futsal League. *Sport Management Studies*, 11(55), 117-142. (In Persian)
- Emral, E., & Yudi, A. A. (2021). Pelatihan Coaching Clinic Festival FIFA Grassroots Pelatih Sepakbola Se-Kabupaten 50 Kota. *Jurnal Berkarya Pengabdian Masyarakat*, 3(1), 1-5.
- Feichtinger, P. (2015). *Psychological diagnostics in the talent development program of the German Soccer Association: A stepwise procedure to examine the relevance of personality characteristics in talented soccer players* (Doctoral dissertation, Universität Tübingen).

- Fitriani, F., Dlis, F., & Wasan, A. (2021). Evaluation Of Football Development Program at Asiop Football Academy in Jakarta. Gladi, *Jurnal Ilmu Keolahragaan*, 12(02), 143-161.
- Ford, P. R., Bordonau, J. L. D., Bonanno, D., Tavares, J., Groenendijk, C., Fink, C., ... & Di Salvo, V. (2020). A survey of talent identification and development processes in the youth academies of professional soccer clubs from around the world. *Journal of sports sciences*, 38(11-12), 1269-1278.
- Gregson, W., Carling, C., Gualtieri, A., O'Brien, J., Reilly, P., Tavares, F., ... & Salvo, V. D. (2022). A survey of organizational structure and operational practices of elite youth football academies and national federations from around the world: a performance and medical perspective. *Frontiers in Sports and Active Living*, 4, 1031721.
- Jahantab Nejad, A., Mehdipour, A., & Khatibi, A. (2018). Analysis of Effective Factors on the Developing Basic Sports in the Elementary Schools of Ahvaz. *Sport Management Studies*, 10(50), 165-186. (In Persian)
- Khojasteh Eghbal, R., Jalali Farahani, M., & Alidoust, E. (2022). Studying the state of Iranian youth football development based on Grassroots football program. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 21(56), 91-110. (In Persian)
- Li, H., Nabors, S., Nauright, J., & Bai, Y. (2024). Political economy and football in new market: the case of the Chinese Super League. *Sport in Society*, 27(2), 278-295.
- Lusheng, B., Aman, M. S. B., & Hooi, L. B. (2022). Exploring the factors regulate grassroots football development in Anhui province, China with structural equation modeling. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 18(2), 465-483.
- Okoti, D., Kati, R. O., & Mutende, R. (2022). Structure and Content of Sports Training Curriculum and its Association with Athletes' Achievement in Sports Academies in Kenya. *International Journal of Research and Innovation in Social Science (IJRISS)*, 6, 383-390.
- Rameshiny, R., Peymanizad, H., fahim, H., & Esmaeilzadeh Ghandehari, M. R. (2021). Design and validation of the basic sports development model: Case study of Khorasan Razavi province. *Sport Management and Development*, 10(4), 128-145. (In Persian)
- Soniawan, V. & Irawan, R. (2018). Metode Bermain Berpengaruh Terhadap Kemampuan Long Passing Sepakbola. *Performa Olahraga*, 3 (01), 42-49.
- Søvik, M. L., Larsen, T., Tjomsland, H. E., Samdal, O., & Wold, B. (2017). Barriers in implementing coach education in grassroots youth football in Norway. *International Sport Coaching Journal*, 4(2), 162-176.
- Sweeney, L., Horan, D., & MacNamara, Á. (2021). Premature professionalisation or early engagement? Examining practise in football player pathways. *Frontiers in Sports and Active Living*, 3, 660167.
- Tadesse, T. (2019). Curriculum development and review in sports academy setting: proposing models and methodologies. *Int J Phys Educ Fit Sports*, 8(3), 7-18.
- Thomas, R., Hall, E. T., Nelson, L., & Potrac, P. (2022). Actors, interactions, ties, and networks: the 'doing' of talent identification and development work in elite youth football academies. *Soccer & Society*, 23(4-5), 420-431.